

Startersbrochure redzaamheidslezen

Deze brochure is bedoeld voor scholen die overwegen om het komende schooljaar 2021-2022 te starten met het redzaamheidslezen en het racelezen dus afschaffen. Het gaat om scholen die wellicht o.a. de DMT anders afnemen en de nadruk leggen op nauwkeurig lezen.

In deze brochure helpen we u met de voorbereidingen voor het redzaamheidslezen en vatten we het hele project nog even handig voor u samen. Het is heel belangrijk dat u weet dat het redzaamheidslezen niet in één keer schoolbreed wordt ingevoerd, maar geleidelijk wordt ingevoerd, startend met de kinderen in groep 3. We geven u ook aan hoe u kunt profiteren van wat de proefscholen allemaal al voor u gedaan hebben. Het redzaamheidslezen is voor alle typen scholen.

1. Kunt u in het kort aangeven waar het op neer komt als we overstappen op het redzaamheids-lezen?

Als u overstapt op het redzaamheidslezen, stapt u niet alleen over op het op een andere manier afnemen van de DMT, maar stapt u ook over op een *format*. Een format is een geheel van samenhangende activiteiten die tot doel hebben rust in het lezen van de kinderen te brengen. Het gaat dan om de volgenden zaken:

1. U past de toetsen aan van de leesmethode die u gebruikt. In uw leesmethode komen ook snelheidstoetsen en snelheidsactiviteiten voor. In overleg met de uitgevers hebben we al die methodes beschreven en aangegeven waar u die methode aan kunt passen.
2. U voert aan de hand van een poster focusmomenten uit waarbij u kinderen bewust maakt van het rustig lezen en ze ook leert om aan de binnenkant van hun ogen een film te zien van wat ze gelezen hebben.
3. U neemt de DMT af met een instructie waarbij kinderen niet worden opgedragen snel te lezen.
4. U werkt met een aangepaste derde kaart (3A en 3B) bij de twee bestaande DMT-kaarten, de zogenaamde R-variant.
5. U geeft de kinderen die zwak scoren volgens de redzaamheidsnormen speciale leesbegeleiding met behulp van de R-versie van de DMT-oefenmap. (Als u de gewone DMT-map hebt, mag u die ook gebruiken)

2. Als we meedoen, zitten we dan ook in het redzaamheidsproject?

Nee, de invoeringen vanaf 2021 vallen niet binnen het project. U kunt het redzaamheidslezen invoeren onder begeleiding van uw eigen ib-er of onder begeleiding van Pravoo, maar u zit niet in het onderzoeksproject. Informeer over de mogelijkheden via: info@pravoo.nl

3. Welk voordeel hebben we nu we 2 jaar na het starten van het project instappen?

Het voordeel is dat u gebruik kunt maken van de ervaringen van de collega's uit het project. Zij hebben de scores van kinderen aangeleverd die voor de definitieve normeringen hebben gezorgd.

Ook hebben we op basis van de ervaringen met de invoering de implementatie kunnen optimaliseren. Van al die ervaringen kunt u gebruik maken als u vanaf 2021 instapt.

4. Wat kunnen we doen ter voorbereiding?

Voor het overstappen van het racelezen (de norm is SNEL) naar het redzaamheidslezen (de norm is GEWOON) is er een migratieplan:

Stap 1 inlezen

U begint met het inlezen. Dat kan het beste door de website over het redzaamheidslezen te bestuderen. Dan hebt u toch al een algemene indruk van het redzaamheidslezen. Het gaat om dit website-adres: (zie blz. 4)

<https://www.redzaamheidslezen.nl/>

Stap 2 verhelderingsvragen

Stel gratis verhelderingsvragen aan Pravoo: info@pravoo.nl (of laat Luc Koning van Pravoo een voorlichtingsbijeenkomst verzorgen. Dat kan ook voor alle scholen van uw schoolbestuur!)

Stap 3 schoolbreed gedragen

Besluit over te stappen op het redzaamheidslezen. Hoewel het aan te bevelen is om er in groep 3 mee te beginnen en het zo geleidelijk in te voeren, komen de andere leerkrachten er op den duur ook mee in aanraking en moet het dus schoolbreed gedragen worden. Bespreek het natuurlijk ook met het schoolbestuur.

Stap 4 schaf de materialen aan

Schaf via de webwinkel (www.pravoo.com) van Pravoo de materialen aan:

1. Het basiswerkboek met de vele bijlagen
  2. De poster
  3. De R-versie van de DMT-oefenmap (Als u de gewone DMT map al hebt, hoeft dit niet)
  4. Bij het Cito moet u aanschaffen de DMT-toetsmap van 2017 of later.
- Zie voor het overzicht en een aanbieding de volgende pagina:

Stap 5 bestudeer het basiswerkboek

Neem de tijd om het werkboek te bestuderen en de invoering voor te bereiden: zelf de weg te vinden, ouders in te lichten, etc.

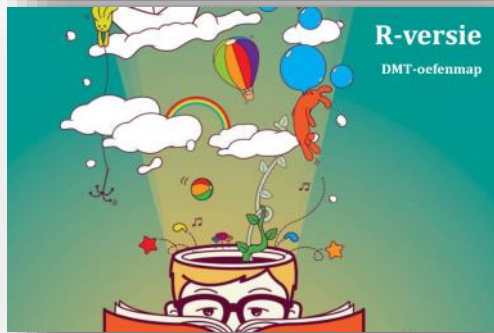

De benodigde materialen

*Het **basiswerkboek voor het redzaamheidsproject met hierin alle benodigde materialen, klussenlijsten, bijlagen, etc.***

Kosten € 75,- (incl. BTW)
bestellen via de webwinkel op www.pravoo.com

*De **R-versie van de DMT-oefenmap met 424 oefenkaarten ten behoeve van kinderen met leesproblemen.***

Kosten € 170,- (incl. BTW)
bestellen via de webwinkel op www.pravoo.com

*De **DMT-toetsmap van het Cito van 2017 of later, te bestellen bij het Cito.***

*De **redzaamheidsposter aan de hand waarvan de posterlessen worden gegeven.***

Kosten € 15,- (incl. BTW) bestellen via de webwinkel op www.pravoo.com

Stap 6 begin zo snel mogelijk na de grote vakantie in groep 3

Begin in groep 3 met de redzaamheidsmanier van werken met uw gewone leesmethode. In het werkboek is aangegeven waar u de snelheid uit uw gewone leesmethode moet halen. Uit onderzoek over het eerste halve jaar is nu al bekend dat de kinderen die zonder tempo leren lezen op 2 woordjes na even snel lezen als de kinderen die onder druk worden gezet. Het aansporen sneller te lezen is dus nutteloos.

Licht ook de ouders voor. Bij het werkboek wordt een powerpointpresentatie meegeleverd die u kunt gebruiken. U kunt de avond ook door Luc Koning laten verzorgen.

Stap 7 volg het werkboek

Volg nu de stappen van het werkboek. Ieder jaar gaat het redzaamheidslezen met de kinderen mee naar de volgende groep.

EXTRA

- A. Als u nu het werkboek aanschaft, krijgt u regelmatig gratis de updates van het werkboek.
- B. Schaf eventueel de voortgangsrapporten aan. Zie pagina 6 van deze brochure.
- C. Als u het werkboek bestelt, komt u in een register en houden we u gratis op de hoogte van de ontwikkelingen.
- D. Bekijk de website (zie de volgende pagina)

5. Waarom kun je het beter geleidelijk vanaf groep 3 invoeren en niet in een keer schoolbreed?

In het kader van het volgen van de leesontwikkeling is het belangrijk dat je de ontwikkeling van een kind kunt vaststellen. Dat kan alleen als er met dezelfde maat wordt gemeten. Als u nu ineens in alle groepen het redzaamheidslezen in zou voeren, dan zijn de meetpunten niet meer met vorige peilingen te vergelijken.

Een tweede reden is dat de definitieve normen nog niet betekend zijn. Er zijn normen onderzocht en binnenkort zijn de normen voor groep 3, 4 en M5 bekend. Daarom kunt u met ingang van het schooljaar 2021-2022 beginnen, maar voor de hogere groepen zijn die vaste normen er nog niet definitief. Ieder jaar komt er een groep bij. De proefgroepen uit het project zijn we begonnen te volgen in groep 3 en volgen we tot en met eind groep 6. Als u het Basiswerkboek hebt, ontvangt u gratis de aanvullingen.

6. Waar kunnen we tijdens de invoering de vragen stellen?

Vragen kunt u altijd gratis stellen aan Luc Koning, de projectleider. Dat kan via: info@pravoo.nl

Aanbieding: Als u nog geen van de materialen in uw bezit hebt dan is er een aanbieding van het Werkboek, de R-versie van de DMT-oefenmap, plus de poster voor € 250,- (in plaats van voor € 260,-) Ga naar de webwinkel op www.pravoo.com

← → ↻ 🔒 https://www.redzaamheidslezen.nl ☆ 🗑️ 🔍 ? | Onderbroken

pravoo [Home](#) [Algemene info](#) [Meer info](#) [Deelnemende scholen](#) [Draaiboek](#) [Filmpjes/etc.](#) [Bestellen](#) [Vragen](#) [Diversen](#) [Contact](#)

Redzaamheidslezen

Twee keer getoetst

De meeste kinderen worden twee keer per jaar getoetst met de DMT-woordentoets. Een onderdeel van de toetsinstructie is dat het SNEL moet. Dat heeft als gevolg dat er in de loop van de jaren een gejaagdheid in het lezen is ontstaan die aangeduid wordt met racelezen. De vraag is echter wie er hardop snel moet kunnen lezen. Dat is eigenlijk alleen de notaris. Verder heeft dat geen enkele zin.

Redzaamheidslezen

Redzaamheidslezen is een vorm van lezen waarbij het erom gaat rustig en nauwkeurig te lezen. Deze site geeft daar informatie over. Daarbij wordt er een aangepaste DMT-instructie gehanteerd, worden de methodegebonden toetsen aangepast en wordt er met behulp van de poster gewerkt aan het bewustzijn dat rustig en nauwkeurig lezen belangrijk zijn.

7. Kunnen we kinderen ook al invoeren in Parnassys, etc?

Nee, dat kan nog niet. Bij het werkboek zijn diverse bijlage en een van die bijlagen is een door ons geautomatiseerd Excel-blad en daarop kunt u de scores van de kinderen bijhouden. Dat bestand telt automatisch op en levert ook automatisch grafieken. Heel handig dus. Als er meer jaren onderzocht zijn, gaan we contact zoeken met Parnassys\DAPTO, ETC. In Parnassys kunt u het wel invullen in het deel voor de methodegebonden toetsen.

8. Mag het van de inspectie?

Ja, er is in januari 2019 overleg geweest met het ministerie van onderwijs en de inspectie en die hebben toestemming gegeven voor dit project. Wij houden hen ook op de hoogte van het verloop van het onderzoek.

9. Hoe zit het met de eisen van driemaal een E ten aanzien van de vergoede begeleiding van kinderen met een vermoeden van dyslexie?

Er is een Volgblad Dyslexievermoeden ontwikkeld. Daarop kan men de sco-

res invullen zoals die te zien waren bij het afnemen van de redzaamheidsmanier van de DMT. Als dat een zwakke score is (die normen zijn/worden bekend) dan vult men dit blad in en neemt men, om de vergoede hulp niet in gevaar te brengen ook nog een keer de DMT af met de instructie dat het snel moet (de originele Cito-afname). Zie rechts bovenaan op deze pagina.

Op den duur gaat dat anders worden. We zijn daarover in overleg met allerlei partijen om dat te veranderen zodat na de redzaamheidsmanier de kinderen niet nog een keer de DMT moeten ondergaan op de onjuiste Cito-manier. Zo gauw dat bekend is melden we dat op onze websites en op LinkedIn. 90% van de kinderen kunnen helemaal volgens de redzaamheidsmanier worden begeleid en ongeveer 6% van kinderen moeten nu ook nog de gewone DMT-afname ondergaan om de vergoede hulp mogelijk te maken. We hopen daar in de loop van de tijd van verlost te worden.

10. Hoeveel tijd gaat het ons kosten?

Bij het redzaamheidslezen neemt u in februari groep 3 twee DMT leeskaarten af en vanaf eind groep 3 gaat het om 3 kaarten. Vanaf groep 4, krijgt u mededelingen vanuit Pravoo hoe u aan toetsminimalisatie kunt doen. Daar zijn al concrete ideeën voor die er op neer komen dat als een kind op een bepaalde kaart een bepaalde score haalt, u die kaart daarna niet meer af hoeft te nemen. In het systeem wordt er midden groep 3 ook een letterkennistoets gebruikt en een toets fonemisch bewustzijn. Ook van die toets geven we aan wanneer u die af moet nemen. Op die manier wordt er binnen het project gewerkt aan toetsminimalisatie.

Er zijn geen cursusbijeenkomsten of andere activiteiten nodig voor het invoeren van het redzaamheidslezen. Het kan wel en op verzoek van schoolbesturen hebben we dat vanaf 2019 ook wel gedaan.

Dat betekent dat het invoeren niet veel meer tijd kost dan wat u nu ook al nodig hebt. U valt niet binnen het onderzoeksproject en hoeft dus ook geen toestemming van de ouders te vragen en formulieren naar Pravoo op te sturen of vragenlijsten van Pravoo in te vullen.

11. Wat kan Pravoo nog voor ons doen?

1. Pravoo kan een startbijeenkomst bij u op school of voor een aantal scholen van uw bestuur verzorgen. Ook geven we cursussen op dit gebied. Zie de laatste pagina. Dat kan ook via een Webinar.
2. Pravoo kan een evaluatiebijeenkomst verzorgen om vragen te beantwoorden na afloop van een jaar redzaamheidslezen.
3. U kunt Pravoo per mail (info@pravoo.nl) vragen stellen die gratis beantwoord worden.

4. Als u het werkboek besteld hebt, komt u in een register en dan houden we u bij ten aanzien van de definitieve scores. Dat is gratis. Ieder half jaar sturen we u dan een update.
5. Pravoo kan ook ouderavonden voor u verzorgen.
6. **Maar uiteindelijk is alles zo opgezet dat u ook alles alleen kunt zonder hulp van externe instanties.**

12. De voortgangsrapporten en inscholing

Er verschijnen regelmatig voortgangsrapporten over het project, te bestellen via de webwinkel op www.pravoo.com

Datarapport van M3, E3 en M4 Juni 2020

Een rapport met alle cijfers die tot nu toe bekend zijn.
Te bestellen via de webwinkel op www.pravoo.com

Vier inscholings- en begeleidingsactiviteiten in verband met het redzaamheidslezen

Luc Koning van Pravoo verzorgt vier typen inscholings- en begeleidingsactiviteiten in het kader van het redzaamheidslezen, namelijk:

- een eenmalige inleiding
- schoolbegeleiding
- de cursus
- u vraagt, wij draaien

In het onderstaande worden die activiteiten uiteengezet.

U kunt contact opnemen via het mailadres: info@pravoo.nl

De eenmalige inleiding

Hierbij gaat het om een bijeenkomst van ongeveer 2 uur, waar ook meerdere scholen aan mee mogen doen. In die inleiding komen aan de orde:

- het probleem; over de nadelen van het racelezen
- wat is de oplossing?; over het redzaamheidslezen
- hoe voer je het in?
- wat is er al bekend vanuit het onderzoek?

Kosten

€ 390,- (komt geen BTW bij) plus reiskosten (0,55 p/km)

Schoolbegeleiding

Begeleiding van scholen die het redzaamheidslezen in gaan voeren, bestaande uit drie bijeenkomsten, plus telefonische helpdesk.

- Bijeenkomst 1 inleiding
- Bijeenkomst 2 eind februari, na de eerste toetsafname over de resultaten en het vervolg
- Bijeenkomst 3 eind schooljaar: resultaten tweede toetsafname en het invoeren in groep 4 t/m 7

Kosten

- driemaal € 390,- voor de drie bijeenkomsten. (komt geen BTW bij), plus reiskosten. (0,55 p/km)
- de materialen; het werkboek, de poster en de R-versie van de DMT-oefenmap (totaal € 225,- incl. BTW)

Cursus invoering redzaamheidslezen

Het is niet verplicht om het redzaamheidslezen dan onmiddellijk in te voeren. Een school kan ook bepalen om het helemaal niet te doen of om het op een later tijdstip geheel of gedeeltelijk in te voeren. De opleiding is voor alle leerkrachten, maar omdat de ib-er een grote rol speelt in het proces is het vooral aanbevolen voor de ib-ers.

Opzet: twee dagdelen Een dagdeel is 2 ¾ uur.

Dagdeel 1: wat is redzaamheidslezen?

- ontstaan en nadelen van het racelezen
- redzaamheidslezen als oplossing
- redzaamheidsformat (andere toetsafname, focuslessen, normen en grafieken, aanpassen van de methode, bloksgewijs beoordelen, dyslexie, hulpmiddelen, etc.)

Dagdeel 2: invoeren van het redzaamheidslezen:

- restant van dagdeel 1 (en: wat weten we al van de twee proefjaren, voorlichting aan de ouders, etc.)
- competenties van leerkrachten voor het technisch lezen
- invoerplan redzaamheidslezen
- als afsluiting maakt men na afloop ook een implementatieplan en levert dat bij de directie/het bestuur in.

Kosten

- Tweemaal € 780,- voor de beide bijeenkomsten. Die totaalkosten (komt geen BTW bij) van € 1560,- zijn voor groepen van maximaal 30 leerkrachten. (plus reiskosten)
- De scholen bestellen zelf per school bij Pravoo het Werkboek plus de 10 bijlagen voor het redzaamheidslezen, de poster en de DMT-oefenmap. (totaal € 225,- incl. BTW) Daarmee worden ze ook geregistreerd en krijgen ze gratis de updates.

- Reiskosten

Datum van de twee dagdelen

In overleg te bepalen.

U vraagt, wij draaien

Neem contact op met Pravoo: info@pravoo.nl en overleg om tot een variant te komen van de eerder genoemde drie mogelijkheden;

Mogelijkheden zijn:

1. een lezing op een studiedag
2. overleg met ib-er(s)
3. andere varianten

Kosten

€ 390,- (komt geen BTW bij) plus reiskosten (0,55 p/km) per dagdeel.